

Inleiding 21-2-08

Goedenavond allemaal.

In een paar grove schetslijnen wil ik een impressie geven van het gebied dat vanavond ter discussie staat.

Het is een oude polder die aan de ene kant wordt afgegrensd door de A2 en de A12 en die aan de andere kant uitgestrekt open ligt in de richting van Gouda.

In het zuiden raakt de polder aan IJsselstein en in het Westen is Montfoort een bakentje.

Het gebied is - als zoveel plekken in het Groene Hart - een wonderlijke combinatie van oud landschap en moderne elementen. Zo bevindt zich bijvoorbeeld aan de zuidelijke grens de oudste Ski-Piste van Nederland. En iets ten Westen van IJsselstein ligt een nieuwe jachthaven, Marnemoende genaamd. Goed zichtbaar is op een heuveltje een opvallend modern restaurant gebouwd dat geflankeerd wordt door een fraaie kattenrugachtige brug die je hier helemaal niet zou verwachten. (Marnemoende was genomineerd voor de rijksprijs "de gouden piramide".)

Vlak achter de snelwegen liggen de grote uitbreidingswijken van Utrecht waaronder het project 'Leidse Rijn'. Daar heeft men door de bouwwerkzaamheden resten blootgelegd van een Romeins fort. (Idem in Vleuten.) Hier liep namelijk ook de 'limes', de noordelijke grens van het Romeinse rijk.

En terwijl ik naar twee ooievaars stond te kijken die om een vrouwtjes (?) ooievaar vochten, een ongelooflijk schouwspel, viel me op dat je overal in de polder boven het groen uit de zendmast van Lopik zien (die met een lengte van 366,8 meter hoger is dan de Eiffeltoren).

De Rijnenburgpolder heeft na jaren van relatieve anonimiteit een piepkleine faam gekregen omdat hij door de rijksoverheid uit het Groene Hart is gehaald. Daarin is deze polder niet uniek want ook de Bloemendalerpolder (bij Weesp) en de Zuidplaspolder (bij Gouda) zijn uit het groene Hart gehaald.

Dit roept de vraag op naar de gevolgen van het knabbelen aan de randen; hoeveel moet er aangevreten worden voordat het Groene hart geen geheel meer vormt (gesteld dat het dat nu is). Wanneer spreek je van een echte bedreiging en hoe ga je daar dan mee om. Sommige dieren staan een deel af als ze worden vastgepakt; de hagedis bijvoorbeeld laat zijn staart los om te kunnen ontsnappen. En de zeekomkommer deelt zich in twee om een deel als prooi af te staan.

Wat betreft dat begrip 'heel' een kleine anecdote:

Er bestaat een gedichtje van de schrijver K. Schippers dat als volgt gaat:

In dit gedicht is
geen woord
te veel

Neem je er iets af
dan is het
niet meer heel

Nu zocht ik dit gedichtje een keer op in de bibliotheek. En in het exemplaar dat ik in de kast vond stonden met potlood aantekeningen geschreven in de kantlijn. Na enig gepuzzel kwam ik erachter dat degene die de krabbels had gemaakt het gedicht had gecorrigeerd. 'Hoezo geen woord teveel?' Het bleek dat de bewering van het gedicht niet klopte want de lezer had ontdekt dat je er wel drie woorden uit kon schrappen; 'is' kon d'eruit en 'je' en 'dan'; een winst van 18 procent; zonder dat het geheel veranderde

In dit gedicht
geen woord
te veel

Neem er iets af
is het
niet meer heel

Heel is dus een relatief begrip, máár het is niet oneindig relatief. Behaard en kaal zijn ook relatieve begrippen maar óók niet oneindig. Er moet ergens een punt zijn, een kritische grens, die wordt overschreden; oftewel bij welke vallende, wegzwevende haar noem je iemand kaal? Hoeveel geknabbel kan het Groene Hart hebben?

Er is nog een ander aspect aan dat woord 'heel'
en dat is dat deze polder nu door de walvormige snelwegen tamelijk fors wordt gescheiden van Utrecht; men zal ongetwijfeld verbindingen verzinnen - maar wanneer zullen die verbindingen dusdanig bevredigend zijn dat deze polder *een geheel* met Utrecht gaat vormen.

Want als je hier om je heen kijkt dan lijkt dit gebied meer aan te sluiten bij IJsselstein, Montfoort, Woerden (en in de verte Gouda). Ik kan me goed voorstellen dat de bewoners in de toekomst met hun rug naar de snelwegen zullen leven, met hun rug naar Utrecht. Gesteld dat de verbinding wat vlotter zou worden dan dan zou ik als toekomstig bewoner waarschijnlijk Gouda als winkel- en uitgaanscentrum nemen; minder druk, minder parkeerproblemen èn wel zo charmant en pittoresk.

K Michel

Deze debatreeks wordt mogelijk gemaakt door:

